

Analízis III. 6. heti feladatok

2018. október 15.

Előkészület a formákhoz: paralelogrammák mértéke (ismétlés)

- Igazoljuk, hogy a síkon a $v_1 = (x_1, y_1)$ és $v_2 = (x_2, y_2)$ vektorok által kifeszített paralelogramma területe

$$T = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 \\ y_1 & y_2 \end{vmatrix}.$$

- Adott $\mathbb{R}^n$ -ben két vektor $v, w \in \mathbb{R}^n$. Lássuk be, hogy a v és w által kifeszített paralelogramma területe $\sqrt{\det A^T A}$, ahol A a két vektort tartalmazó mátrix, $A = (v \ w) \in \mathbb{R}^{n \times 2}$.
- Mennyi a $v = (1, 0, 1)$ és $w = (0, 1, 0)$ vektorok által kifeszített paralelogramma területe? Látjuk-e ezt szemléletesen is?

Elemi formák. Formák. Külső szorzat.

- Igazoljuk, hogy az 1-formák külső szorzata antiszimmetrikus. Ezért $\omega \wedge \omega = 0$, ha $\omega \in \wedge^1(\mathbb{R}^n)$.

Segítség: lássuk be, hogy az *elemi 1-formák* külső szorzata antiszimmetrikus:

$$dx_i \wedge dx_j = -dx_j \wedge dx_i$$

- Végezzük el $\mathbb{R}^4$ -ben a következő külső szorzást: $\omega \wedge \omega$, ahol $\omega = dx_1 \wedge dx_2 + dx_3 \wedge dx_4$. (Figyelem: $\omega \wedge \omega \neq 0$)

- Igazoljuk, hogy az elemi 1-formák külső szorzata asszociatív:

$$dx_i \wedge (dx_j \wedge dx_k) = (dx_i \wedge dx_j) \wedge dx_k$$

[HF₁] Adott $\mathbb{R}^2$ -ben két 1-forma: $\omega = a_1 dx_1 + a_2 dx_2$, $\tau = b_1 dx_1 + b_2 dx_2$, $a_1, a_2, b_1, b_2 \in \mathbb{R}$.

Igazoljuk, hogy $\omega \wedge \tau = D \cdot dx_1 \wedge dx_2$, ahol $D = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$

(a) Mi lehet a hasonló állítás $\mathbb{R}^3$ -ban ill. $\mathbb{R}^n$ -ben?

(b) Mi van a "háttér"-ben?

Differenciál formák. Külső deriválás.

- Határozzuk meg $d\omega$ -t és $d(d\omega)$ -t az alábbi formákra:

$$(a) \omega_1 = e^{x_1} \cos(x_1 x_2) \quad (b) \omega_2 = x_1 dx_1 + x_2 dx_2 \quad (c) \omega_3 = x_1 x_2 x_3 dx_1 \wedge dx_3.$$

- Igazoljuk a Poincaré lemmát $\mathbb{R}^n$ -ben abban a speciális esetben, amikor

$$\omega = f dx_1,$$

ahol f kétszer differenciálható, n változós függvény: Lássuk be, hogy ekkor $d(d\omega) = 0$.

[HF₂] Igazoljuk a Poincaré lemmát abban az esetben, ha $\omega = f(x_1, x_2, x_3)$ differenciál 0-forma $\mathbb{R}^3$ -ban.